

INSTINCT SAU SIMȚ DE ORIENTARE

de: SILVIA SPIESS

Conducătoarea secției Ornitologice al Of. vânătorilor Regale, Sibiu

După cum raportam deja în notița mea publicată în Septembrie, inelarea numeroasă a berzelor a dovedit pe deplin că, din aceste paseri ale Europei, cele care trăiesc în lunile de vară și cuibăresc spre vest de râul Wesel din Germania, migrează toamna în direcțiune sud-vestică peste Spania, în Africa, — iar cele din ostul Europei, spre ost de Wesel își iau drumul peste Balcani și Asia minoră, așa dar migrează în Africa în direcție sudică sau sud-ostică.

În curs de mai mulți ani consecutivi stațiunea ornitologică din Rossitten (Prusia orientală) a ținut în captivitate pui de barză, și nu le-a redat libertatea decât după ce au plecat toate berzele din partea locului. Acest experiment a dat un interesant rezultat: s'a dovedit că puii de barză s'au putut lipsi de conducerea berzelor bătrâne și cu experiență și au știut să iea drumul obișnuit de neamul lor, spre sud-ost. Au putut fi observați și urmăriți până în România.

În 1933 s'a făcut o nouă încercare similară, — care însă avea să lămurească, dacă oare puii de barză iau direcția de migrațiune amintită în temeiul unui instinct moștenit, — sau caută și găsesc cele mai bune căi în temeiul unui simț de orientare al lor.

S'au capturat în Prusia orientală, așadar spre ost de Wesel, pui de barză și au fost apoi transportați în ținuturi spre vest de Wesel, la Essen și Frankfurt am Main. După ce au plecat toate berzele din partea locului, li s'a dat drumul puilor. Atât celor rămași la Rossitten, cât și celor trecuți dincolo de Wesel, originari însă tot din Prusia orientală. În urma unei bine organizate și întinse propagande, de îndată au început să sosească avize, peste 700, despre identificarea acestor pui de barză, inelați la picioare și vopsiți pe burtă cu culori vii. Din aceste avize nu s'au utilizat decât numai cele care prezentau toate garanțiile de seriozitate și erau precis controlate ca reale.

Avem bucuria să constatăm că și în România a prins interesul pentru asemenea încercări, și ne-au sosit diferite avize asupra berzelor observate. În cele mai multe cazuri însă, credem că ni s'au avizat paseri întârziate, după trecerea grosului armatei de multe milioane de berze, care și-au luat

calea peste țara noastră. Credem aceasta, din motivul, că nici în un caz nu ni s'a semnalat să se fi observat pe pieptul și burta paserilor petele colorate, amintite mai sus. — Unul dintre corespondenți mi-a trimis chiar o barză, însemnată cu inelul stațiunii ornitologice poloneze, din Varșovia.

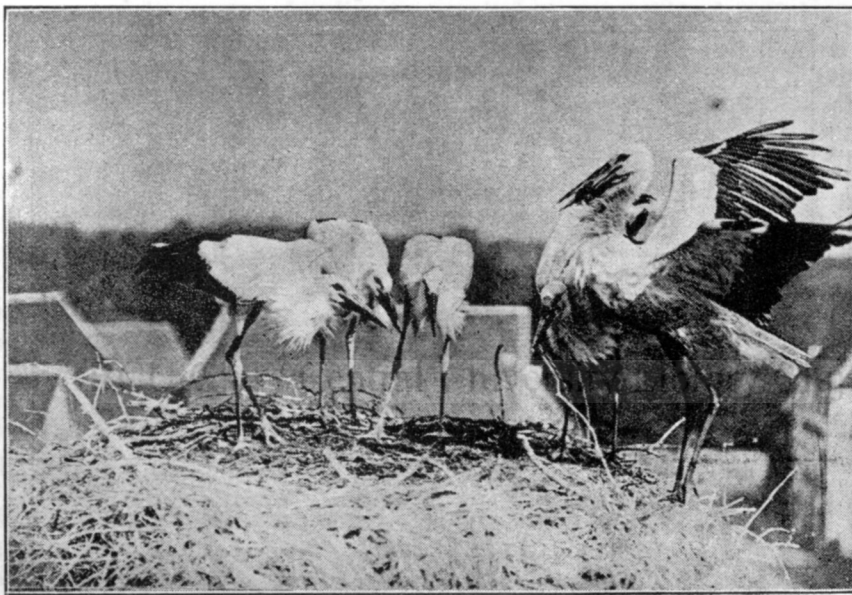
Berzele din Rossitten pare că au ajuns în șir compact, neobservate, până în țara noastră, poate din cauza timpului ploios, rău. La 20 Septembrie 1933, s'a găsit mort un pui de barză lângă satul Limanul, din apropierea Mangaliei de lângă Marea Neagră, care avea pieptul și burta vopsite verde, și purta la ambele picioare inelul stațiunii Rossitten, cu adresă, literă de serie și număr. A plecat din Rossitten la 15 Septembrie și a ajuns în 5 zile la Limanul, parcurgând această distanță cu o medie de 280 Km. pe zi.

Au sosit de asemenea știri despre tovarășii acestei biețe berze moarte în drum și din Bulgaria (Varna) și din Turcia (Istanbul). Așadar experiența nouă, cu berzele eliberate la Ros-

sitten a dovedit din nou că, cele eliberate spre ost de Wesel, iau direcția spre sud-ost. Dar ce au făcut oare puii de barză originari din Prusia orientală, cari au fost deplasați la Essen și Frankfurt am Main? Din Essen s'au eliberat deodată 144 berze tinere. Oarecare timp au stărunit să rămână în împrejurimile orașului, — apoi s'au divizat în trupe mai mici și au plecat. Mai departe au fost observate în Salzkammergut (Austria) și la Lago Maggiore și Pavia (Italia).

Din Frankfurt berzele și-au luat mai întâi șburul peste Alsacia. Apoi au deviat în linie sud-ostică, trecând peste Cantonul Berna din Elveția.

Așadar paserile transplantate din Prusia orientală nu au luat drumul obișnuit de berzele originare în regiunea Essen și Frankfurt, nu au șburat înspre Sud-vest (Franța, Spania), ci urmând unui instinct înăscut, au șburat înspre Sud-Ost, fără să iea în considerare conformația pământului peste care treceau, chiar înfruntând și trecând munți din cei mai înalți. Experiența a adus mare serviciu științei și ne simțim datori să aducem mulțumirile noastre și pe această cale tuturor observatorilor români, pentru știrile care ni le-au trimis și le cerem interesul lor și pentru experiențele din viitor.

Barza aduce mâncare puilor. (Foto: Voigtländer).